

Φαρκαδόνα, 7 Σεπτεμβρίου 2025

Προς τον Πρωθυπουργό, κ. Κυριάκο Μητσοτάκη

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

Αξιότιμε κ. Πρωθυπουργέ,

Ολοκληρώνονται σήμερα δύο χρόνια από την καταστροφή. Και η ζωή μας μετριέται ακόμη μόνο σε ό,τι χάθηκε.

Η πρωτοφανής θεομηνία «Daniel», πέραν όλων των άλλων, ανέδειξε δομικά προβλήματα και κενά στον τρόπο αποτίμησης και αποζημίωσης ζημιών σε ακίνητα και επιχειρήσεις. Με το παρόν υπόμνημα, επισημαίνουμε συγκεκριμένα ζητήματα και καταθέτουμε προτάσεις για θεσμική και τεχνική διευθέτηση, με στόχο τη δίκαιη μεταχείριση των πληγέντων και την αποτελεσματική αποκατάσταση της τοπικής κοινωνίας.

1. Δίκαιη αποζημίωση σε κατοικίες με άτυπες διανομές οικοπέδων

Σε πολλές περιπτώσεις στον Δήμο Φαρκαδόνας, υφίσταται διαχρονική πρακτική άτυπων διανομών ενιαίων οικοπέδων μεταξύ συγγενών ή συγγενικών χωρίς σύνταξη επίσημης πράξης διανομής ή σύστασης καθέτων ιδιοκτησιών. Ωστόσο, κάθε συγκύριος διατηρεί και χρησιμοποιεί διακριτά και αυτοτελή κτίσματα.

Το ισχύον καθεστώς αποζημίωσης αναγνωρίζει μόνο μία κατοικία ανά ενιαίο αδιαίρετο οικόπεδο παραβλέποντας την ύπαρξη περισσότερων, διακριτών κατοικιών διαφορετικών φυσικών προσώπων. Σύμφωνα με την υπάρχουσα κατάσταση τα ακόλουθα αποτελούν ενδείξεις διακριτότητας: ξεχωριστές παροχές ρεύματος, δηλώσεις διαφορετικών προσώπων στο Ε1 για κατοικίες με κοινή διεύθυνση, δηλώσεις Ε9 με αναφορά σε οικοδομή επί εξ αδιαίρετου, συμβολαιογραφικές πράξεις που επιβεβαιώνουν τη χρήση συγκεκριμένων τμημάτων, τεχνικά/πολεοδομικά στοιχεία που αποδεικνύουν αυτοτελή χρήση.

Προτείνουμε τα παρακάτω προκειμένου να δοθεί λύση σε αυτό το σοβαρό ζήτημα που αφορά **πολύ μεγάλο μέρος** των πληγέντων κατοίκων.

* Θεσμοθέτηση ρύθμισης ή ερμηνευτικής οδηγίας ώστε το ανώτατο όριο αποζημίωσης (150 τ.μ.) να ισχύει ανά διακριτή κατοικία και όχι ανά οικόπεδο.

Αναγνώριση της διακριτότητας όταν:

- I. η κατοικία ανήκει σε διαφορετικό φυσικό πρόσωπο,
- II. βρίσκεται σε ενιαίο εξ αδιαιρέτου ακίνητο,
- III. χρησιμοποιείται αυτοτελώς με αποδεδειγμένη μακροχρόνια χρήση.

* Αποδοχή μεταγενέστερων της θεομηνίας πράξεων διανομής ή δικαστικών αποφάσεων, ως αποδεικτικών διαχωρισμού.

* Διευθέτηση του ζητήματος με ενυπόγραφη υπεύθυνη δήλωση των συγκυρίων.

2. Ειδικό Πρόγραμμα “Εξοικονομώ” για Πληγείσες Κατοικίες

Η υφιστάμενη πολιτική δεν επιτρέπει σε κατοικίες που έχουν ήδη ενταχθεί σε παλαιότερα προγράμματα “Εξοικονομώ” να επανενταχθούν, ακόμη και αν έχουν υποστεί σοβαρές ζημιές.

Προτείνουμε τη δημιουργία ειδικού κύκλου “Εξοικονομώ” με δυνατότητα εγκατάστασης φωτοβολταϊκών ως μέτρο ενεργειακής και οικονομικής ενίσχυσης, αποκλειστικά για πληγείσες κατοικίες με μοναδική προϋπόθεση ένταξης την ύπαρξη απογραφικού δελτίου ζημίας από τη ΔΑΕΦΚ.

3. Πλήρης αποζημίωση επισκευαστικών εργασιών

Η αποζημίωση καλύπτει μόνον το 80% της επιλέξιμης δαπάνης, βάσει τιμολογίων του 2022/23, που δεν ανταποκρίνονται πλέον στο κόστος των υλικών και υπηρεσιών του 2025.

Προτείνουμε την αναπροσαρμογή των σχετικών τιμολογίων της ΔΑΕΦΚ ή εναλλακτικά, κάλυψη του 100% των επιλέξιμων δαπανών για βιώσιμη και άμεση αποκατάσταση των πληγείσων κατοικιών που έχουν χαρακτηριστεί κόκκινες.

4. Εξαίρεση επιστροφής ενισχύσεων “Εξοικονομώ” για κατεστραμμένες κατοικίες

Κατοικίες που είχαν ενισχυθεί από το “Εξοικονομώ” και καταστράφηκαν ολοσχερώς από την πλημμύρα αντιμετωπίζουν τον κίνδυνο ανάκτησης των ενισχύσεων. *Αιτούμαστε* νομοθετική πρόβλεψη ρητής εξαίρεσης από κάθε υποχρέωση επιστροφής ή διοικητικής κύρωσης για πληγέντες των οποίων η κατοικία καταστράφηκε πλήρως.

5. Αλλαγή πληθυσμιακού ορίου για μείωση τεκμαρτού φορολογητέου εισοδήματος

Κατά τα έτη 2023/2024 τουλάχιστον 30% του ενεργού και μη οικονομικά πληθυσμού της Δημοτικής Κοινότητας Φαρκαδόνας μετοίκησε. Επομένως, ενώ στην απογραφή του 2021 τα δεδομένα εμφάνιζαν 1829 μόνιμους κατοίκους (πηγή ΕΛΣΤΑΤ Αριθ. Πρωτ.: 2846 / Β4 – 461/21-4-2023 σελίδα 64), σήμερα ο πραγματικός πληθυσμός δεν υπερβαίνει τον αριθμό των 1100 κατοίκων. Η οικονομική δραστηριότητα των τοπικών επιχειρήσεων και ελεύθερων επαγγελματιών είναι ποσοστιαία ανάλογα ή και περισσότερο μειωμένη.

Για λόγους φορολογικής ισονομίας *αιτούμαστε* το πληθυσμιακό όριο των 1500 κατοίκων ανά ΤΚ ή ΔΚ, το οποίο ισχύει σήμερα για μείωση κατά 50% του τεκμαρτού φορολογητέου εισοδήματος των ελεύθερων επαγγελματιών και ατομικών επιχειρήσεων, να ανέλθει σε 2000 κατοίκους, με έμφαση σε πληγείσες περιοχές τουλάχιστον για τα ερχόμενα πέντε έτη. Τα δεδομένα της ΕΛΣΤΑΤ έτους 2021 δεν προσφέρονται πλέον αυταπόδεικτα για χρήση χωρίς την ως άνω προσαρμογή, αφού οι μετρήσεις του 2021 δεν ανταποκρίνονται στα πραγματικά σημερινά δημογραφικά και οικονομικά δεδομένα των πληττόμενων δημοτικών και τοπικών κοινοτήτων.

6. Παράταση απαλλαγής από ΕΝΦΙΑ

Ακίνητα που δεν κατοικούνται λόγω ζημιών εξακολουθούν να φορολογούνται με ΕΝΦΙΑ.

Προτείνουμε την παράταση απαλλαγής από τον ΕΝΦΙΑ τουλάχιστον για 2 έτη για όλα τα πληγέντα ακίνητα και απαλλαγή μέχρι τον αποχαρακτηρισμό και την επανακατοίκησή τους.

Εναλλακτικά, αντιστοίχως με το προηγούμενο αίτημα, θα μπορούσαμε να ενταχθούμε στην κατηγορία των περιοχών με πληθυσμό κάτω των 1500 κατοίκων, όπως αυτό εξαγγέλθηκε από τον πρωθυπουργό στη ΔΕΘ.

7. Παράταση υποβολής αιτήσεων/φακέλων για στεγαστική συνδρομή για επισκευή, ανακατασκευή ή αυτοστέγαση.

8. Επιτάχυνση διαδικασιών για διπλά πληγέντα κτίρια και διευθέτηση των επιμέρους ζητημάτων που προκύπτουν ανά περίπτωση

Στον Δήμο Φαρκαδόνας κτίρια έχουν πληγεί διαδοχικά από σεισμό και πλημμύρα καθιστώντας την αποκατάσταση πολυσύνθετη και χρονοβόρα. Σε κάποιες περιπτώσεις μάλιστα, διαπιστώθηκαν στις αυτοψίες της πλημμύρας ζημιές από τον σεισμό του 2021 με αποτέλεσμα οι μηχανικοί να μην αναλαμβάνουν τις συγκεκριμένες υποθέσεις, κάτι που καθιστά αδύνατο τον αποχαρκτηρισμό της οικίας με ό,τι αυτό συνεπάγεται.

Αιτούμαστε θέσπιση ειδικής διαδικασίας ταχείας αποκατάστασης με ενιαίο φάκελο αποτίμησης για τα διπλά πληγέντα ακίνητα. Ειδικότερα, επιτάχυνση της διαδικασίας παραλαβής βλαβών ώστε να ξεκινήσουν οι εργασίες.

9. Επίλυση ζητημάτων που αφορούν στην επιδότηση ενοικίου/συγκατοίκησης

Σχεδόν δύο χρόνια μετά τη θεομηνία οι ιδιοκτήτες κίτρινων και κόκκινων κατοικιών δεν έχουν επιστρέψει στις εστίες τους καθώς είτε δεν έχει γίνει παραλαβή βλαβών (κίτρινες οικίες) ώστε να επισκευαστούν οι κατοικίες είτε δεν έχουν απομακρυνθεί ακόμη τα συντρίμια των γκρεμισμένων σπιτιών (κόκκινες οικίες). Στην περίπτωση δε των κόκκινων σπιτιών ακόμη και μετά την απομάκρυνση των συντριμμίων, θα ακολουθήσει ένα μεγάλο διάστημα μέχρι να ξαναχτιστούν τα σπίτια.

Αιτούμαστε την παράταση της επιδότησης ενοικίου/ συγκατοίκησης έως ότου οι πληγέντες επιστρέψουν στις κατοικίες τους.

Επιπλέον, για τις πράσινες κατοικίες παρουσιάστηκε το ζήτημα της κατανάλωσης ρεύματος βάσει του οποίου δεν έλαβαν ή δεν δικαιούνται πολλοί από τους πληγέντες να λάβουν την επιδότηση. Η κατανάλωση ρεύματος δεν πρέπει να αποτελεί ανασταλτικό παράγοντα καθώς δικαιολογείται από τη χρήση αφυγραντήρων, κλιματιστικών, ανεμιστήρων για το στέγνωμα της οικίας πριν την έκδοση της άδειας επισκευής καθώς κι από τη χρήση ρεύματος για τις απαραίτητες επισκευές κατόπιν.

10. Επίσπευση της διαδικασίας καταβολής στους δικαιούχους των χρημάτων που αφορούν στην **πρώτη αρωγή και οικοσκευή** και αποδοχή των εκπρόθεσμων δηλώσεων, καθώς η πράξη αυτή αποτελεί νόμιμη διαδικασία και έχουν καταβληθεί ανάλογα πρόστιμα.

11. Επανενεργοποίηση του Προγράμματος “My Business Support”

Αρκετές επιχειρήσεις δεν κατόρθωσαν να υποβάλουν αίτηση για διαφυγόντα κέρδη, εξαιτίας τεχνικών ή διοικητικών περιορισμών.

Προτείνουμε την προκήρυξη νέας περιόδου υποβολής αιτήσεων ειδικά για επιχειρήσεις της έδρας του Δήμου Φαρκαδόνας.

12. Ένταξη όλων των ΚΑΔ που έχουν συλλεχθεί από την Ανεξάρτητη Κίνηση Ανασυγκρότησης και έχουν σταλεί από το Επιμελητήριο Τρικάλων στο Υπουργείο Ανάπτυξης στο πρόγραμμα στήριξης των επιχειρήσεων.

13. Ενίσχυση και στήριξη των πληγέντων αγροτών, κτηνοτρόφων και πτηνοτρόφων

Προτάσεις:

α) Ηλεκτροδότηση των αγροτεμαχίων που βρίσκονται παρόχθια ποταμών ή αρδευτικών καναλιών έτσι ώστε να μειωθεί το κόστος άρδευσης των καλλιεργειών.

β) Ένταξη όλων των αγροτεμαχίων του Δήμου Φαρκαδόνας σε προγράμματα ενεργειακής αυτονομίας με την τοποθέτηση φωτοβολταϊκών σε γεωτρήσεις και μηχανήματα άντλησης νερού από αρδευτικά κανάλια.

γ) Κατασκευή φραγμάτων, όπου το επιτρέπει η γεωμορφολογία της περιοχής έτσι ώστε να επιτευχθεί η άρδευση των εκεί καλλιεργειών δια βαρύτητας.

δ) Ενίσχυση των κτηνοτρόφων και πτηνοτρόφων που επλήγησαν από τον Daniel και είχαν διαφυγόντα κέρδη λόγω απώλειας ζωικού κεφαλαίου και μη παραγωγής ζωικών προϊόντων με ειδικό επίδομα αποκατάστασης για διαφυγόντα κέρδη κατά την περίοδο που η μονάδα δεν ήταν δυνατό να λειτουργήσει έως την πλήρη αποκατάσταση της παραγωγής.

ε) Επίσπευση πληρωμής του μέτρου 5.2 για τους πληγέντες κτηνοτρόφους Daniel.

στ) Ένταξη στις αποζημιώσεις των κτηνοτρόφων που έχουν πρόχειρα καταλύματα αλλά διαθέτουν άδεια λειτουργίας.

ζ) Εξομοίωση αποζημιώσεων των πνιγμένων ζώων με αυτές των θανατωθέντων από ζωνόσους.

η) Ένταξη στο μέτρο πληρωμής της Κάρλας των χωραφιών που δεν έχουν καλλιεργηθεί από φερτά υλικά και διάφορα άλλα προβλήματα.

θ) Άμεση και αποτελεσματική ενίσχυση των πλημμοροπαθών κτηνοτρόφων που έχουν πληγεί και από την ευλογιά.

14. Προστασία πρώτης κατοικίας

Λόγω όλων των προαναφερθέντων η αξία των ακινήτων έχει μειωθεί δραματικά, με αποτέλεσμα να είναι δυσανάλογη με το ύψος του χρέους. Υπό αυτές τις συνθήκες, οι πλειστηριασμοί ακινήτων οφειλετών ή εγγυητών θα πληγώσουν ανεπανόρθωτα τις οικογένειές τους, οι οποίες όχι μόνο θα μείνουν άστεγες (οριστικά αυτή τη φορά) αλλά θα επωμιστούν το υπόλοιπο χρέος.

Αιτούμαστε την προστασία από πλειστηριασμούς των πρώτων κατοικιών των πληγεισών οικισμών του δήμου μας καθώς και προστασία των εγγυητών από τις τράπεζες ή τις εισπρακτικές εταιρείες.

15. Επέκταση για άλλους 18 μήνες του προγράμματος επιδότησης των επιχειρήσεων για πρόσληψη ανέργων και δυνατότητα νέου κύκλου προσλήψεων.

Οι κάτοικοι και οι επαγγελματίες των περιοχών που επλήγησαν από τη θεομηνία συνεχίζουν, παρά την παρέλευση δύο ολόκληρων ετών, να βιώνουν τις επιπτώσεις της, τόσο σε επίπεδο καθημερινότητας όσο και ως προς την πρόσβαση σε δίκαιη στήριξη και αποκατάσταση. Οι προτάσεις που κατατίθενται με το παρόν υπόμνημα, αποτελούν ρεαλιστικές και αναγκαίες παρεμβάσεις, που μπορούν να διασφαλίσουν τη βιωσιμότητα, την ισονομία και την κοινωνική συνοχή της τοπικής κοινωνίας.

Με εκτίμηση,

Συντακτική ομάδα

Ανεξάρτητης Κίνησης Πολιτών για την

Ανασυγκρότηση του Δήμου Φαρκαδόνας

* Σημειώνεται ότι με τη νεότερη απόφαση του ΓΓ Πολιτικής Προστασίας παρατάθηκε έως 4-3-2026 η κατάσταση έκτακτης ανάγκης της περιοχής μας.